

Przy grobie Patrona

Przedstawiciele NSZZ „Solidarność” Oddziału Ropczycko-Sędziszowskiego: Andrzej Czochara, Leszek Zieliński, Halina Chwaszcz i Adam Stynczyłłów, pełnili 5 października na warszawskim Żoliborzu straż przy grobie bł. Jerzego Popiełuszki, Patrona naszego Związku.

Podkarpacki Kongres Pamięci Narodowej

Gościem honorowym był ostatni żyjący żołnierz gen. Maczka, kapitan Tadeusz Lutak, który świętował w tym roku 106. urodziny.
Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Uroczystości w Małym Katyniu

W imieniu Zarządu Regionu Rzeszowskiego NSZZ Solidarność hołd pomordowanym oddał Łukasz Ożóg

17 września 2023 r. w Turzy odbyły się uroczystości nad grobami pomordowanych przez NKWD. Została odprawiona msza święta pod przewodnictwem biskupa Kazimierza Górnego i odczytano Apel Pamięci.

Turzańskie piekło trwało od sierpnia do listopada 1944 roku. Więźniowie obozu w Trzebusce koło Sokołowa Małopolskiego ginęli w okrutny sposób, egzekucji dokonywano przez strzał w tył głowy lub poderżnięcie gardła, stąd miejsce zyskało miano Małego Katynia.

red.

Turza stała się symbolem trudnej historii Polski. Groby ukryte w lesie, zamaskowane mchem i gałęziami jako pierwsi odnaleźli żołnierze AK z Sokołowa. Przez kilkadziesiąt lat PRL sprawę mordu okrywała zмова milczenia i kłamstw. Pierwsze uroczystości upamiętniające ofiary turzańskie lasu odbyły się w 1988 roku, a pomnik postawiono w roku 1995.

Według różnych badań historycznych, w lesie turzańskim, zginęło od 500 do 700 osób. Byli to więźniowie obozu NKWD w Trzebusce, przez który w ciągu niespełna trzech miesięcy przewinęło się ok. 2500 żołnierzy AK i partyzantów. Przesłuchania za każdym razem kończyły się wyrokiem - wywózką do gułagów albo śmiercią (IPN).

Pierwszy regionalny Kongres, po centralnym warszawskim, zgromadził 4 i 5 października 2023 r. w Jasionce ponad osiem tysięcy zarejestrowanych uczestników, w większości dzieci i młodzieży ze swoimi opiekunami. „Historia mówi przez pokolenia” było hasłem Kongresu, a dr Karol Nawrocki, Prezes IPN, otwierając wydarzenie rzekł: - Tylko przeszłość jest pewna, a bez pamięci i narodu nie uda się stworzyć suwerennego i niepodległego państwa polskiego.

Dla uczniów były zajęcia nieoczywiste: najmłodsi mieli Strefę Malucha, nieco starsi - gry planszowe i terenowe, łamanie szyfrów i odczytywanie grypsów, malowanie hasel na murach jak w peerelu, a nawet udzielanie pierwszej pomocy i odszukanie ukrytej w mieszkaniu drukarni dzięki goglom VR. Mogli oglądać wystawy - Szlaki Nadziei o żołnierzach polskich w II wojnie i cywilach ocalonych z łagrów ZSRS, 20-30-40 o zwycięstwie pod Warszawą i Zbrodni Katyńskiej. Mogli przed G3A Areną obejrzeć wyposażenie terytoriałów i TKS z 1939 r., jak

i czołg Sherman oraz polskie produkty: moździerz RAK, transporter Rosomak - była i broń strzelecka. Mogli obejrzeć archiwalia IPN, w tym pokaz niespotykanego dziennika - ośmioletniego w 1939 r. Amerykanina, który zbierał wycinki z amerykańskich gazet, w tym zdjęcia, mapy o Polsce walczącej i ginącej w czwartym rozbiórce, a ten niespotykany zabytek przekazał do rzeszowskiego IPN syn - inwestor z Doliny Lotniczej w Jasionce.

Jeszcze ciekawszym wydarzeniem były panele dyskusyjne: Wołyń-Podkarpackie: związki (nie)oczywiste, czy panel o rodzinie Ulmów, podobnie jak wzruszający koncert w ramach gali Świadkowie Historii 2023 - Artyści Andersa. Wydarzeniem była prezentacja ogólnopolskich badań nad wiedzą historyczną uczniów, młodzieży i nauczycieli prof. Krzysztofa Malickiego.

I tylko żal, że tak mało było uczniów z liceów, i tak wielu nauczycieli z Rzeszowa nie znalazło ochoty na zaproszenie swoich uczniów do Jasionki.

Stanisław Alot

Stan realizacji Funduszy Europejskich dla Podkarpacia

Bogumiła Stec-Świdarska wzięła udział w IV posiedzeniu Komitetu Monitorującego FEP 2021-2027, reprezentując Zarząd Regionu Rzeszowskiego NSZZ Solidarność.

Na posiedzeniu, które prowadził wicemarszałek Piotr Pilch, omówiono stan realizacji Funduszy Europejskich dla Podkar-

pacia. W tym m.in. kryteria wyboru projektów dla poszczególnych priorytetów działań FEP 2021-2027. Równocześnie dokonano zatwierdzenia stosownych uchwał. Dokonano powołania drugiej już grupy roboczej, tym razem ds. zasad partnerstwa, zasad horyzontalnych oraz warunków podstawowych.